

# MONITOIMIJAINEN SOSIAALITYÖ VANKILASTA VAPAUTUVAN TUKENA DIGITALISOITUVASSA YHTEISKUNNASSA (VAPAA) 1.1.2024 – 31.12.2025



Teemu Rantanen

Yliopettaja, hankkeen vastaava tutkija

Laurea-ammattikorkeakoulu

# Tausta ja tavoite

- Lähtökohtana havainto siitä, että vapautuvat vangit jäävät varsin usein vaille tarvitsemiaan palveluita ja monesti heiltä puuttuu myös yhteys julkiseen sosiaalityöhön.
- Toisaalta järjestökentän ja vertaistuen merkitys on keskeinen
  - > voidaan puhua monitoimijaisesta sosiaalityöstä
- Sosiaali- ja terveystieteisiin liittyvät rakenteelliset muutokset ja 2020-luvulla nopeasti edennyt palvelujen ja vankiloitten digitalisaatio luovat uusia mahdollisuuksia ja haasteita vapautumisen nivelvaiheen tukeen.
- Tutkimuksessa selvitämme, miten monitoimijainen sosiaalityö voi olla rikostaustaisten asiakkaiden tukena vankilasta vapautumisen nivelvaiheessa.

# Monitoimijainen sosiaalityö

## Aikuissosiaalityö

Asiakkaaksi tulo, tukitoimet, asiakassuhde



## Rise

Vankeus -> VKV ->  
vapautuminen



**Järjestöt**, vertaiset /  
kokemus-asiantuntijat

Työvoimapalvelut,  
asumispalvelut,  
Kela yms. toimijat

# Desistanssin tukeminen



## Monitoimijainen sosiaalityö

- Aineellinen tuki
- Työntekijöiltä ja vertaisilta saatu sosiaalinen tuki
- Päihdekuntoutus

# Hankkeen toimijat

- Laurea-ammattikorkeakoulu, hankekoordinaattori
- Itä-Suomen yliopisto
- Pohjois-Savon hyvinvointialue
- Vantaan ja Keravan hyvinvointialue

Tutkimusosiossa informantteina mukana yhteensä 10 hyvinvointialuetta

Sosiaalityön VTR-rahoitus (STM) 1.1.24-31.12.25

# Tutkimuskysymykset

1. Millaiset toimintatavat ovat tutkimuksissa osoittautuneet vaikuttaviksi rikollisuudesta irrottautumisen ja yhteiskuntaan kiinnittymisen kannalta?
2. Mitä mahdollisuuksia ja haasteita sosiaalityöntekijät näkevät vankilasta vapautumisen nivelvaiheen monitoimijaisessa sosiaalityössä rikollisuudesta irrottautumisen ja yhteiskuntaan kiinnittymisen kannalta ja mikä on digitalisaation merkitys tässä?
3. Miten koulutetut kokemusasiantuntijat voivat olla nivelvaiheessa vapautuvan vangin tukena, ja miten kokemusasiantuntijakoulutus tukee rikollisuudesta irrottautumista ja yhteiskuntaan kiinnittymistä?
4. Millaisia toimintamalleja vapautuvien vankien kanssa tehtävään sosiaalityöhön on kehitetty kunnissa ja hyvinvointialueilla?



# Hankkeen työpaketit

1. Vaikuttavat käytännöt vankilasta vapautuvien tukemisessa
  - kirjallisuuskatsaus
2. Aikuissosiaalityö nivelvaiheen monitoimijaisessa yhteistyössä
  - sosiaalityöntekijähaastattelut (N=19)
3. Vertaisten ja kokemusasiantuntijoiden merkitys vankilasta vapautuvien tukemisessa
  - kokemusasiantuntijahaastattelut (N=20)
4. Hyvinvointialueiden toimintamallit
  - asiakirja-analyysi (valtakunnalliset ja alueelliset strategiat, hallinnolliset asiakirjat)
  - kartoittava kysely (hyvinvointialueiden aikuissosiaalityö, järjestöt, Rikosseuraamuslaitos, N=82)
5. Hyvinvointialueiden tutkimusperustaiset sosiaalityön käytänteet vankilasta vapautuvien asiakkaiden tukemisessa
  - Tutkimus- ja kehittämistoimintaa hyvinvointialueilla (Pohjois-Savon sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueet)
  - Saatujen tutkimustulosten pohjalta ja osallistuvan kehittämispaatyöskentelyn avulla on kehitetty monitoimijaisen sosiaalityön toimintamalli vapautuvien vankien rikollisuudesta irrottautumisen ja yhteiskuntaan kiinnittymisen tueksi

# Hankkeen eteneminen

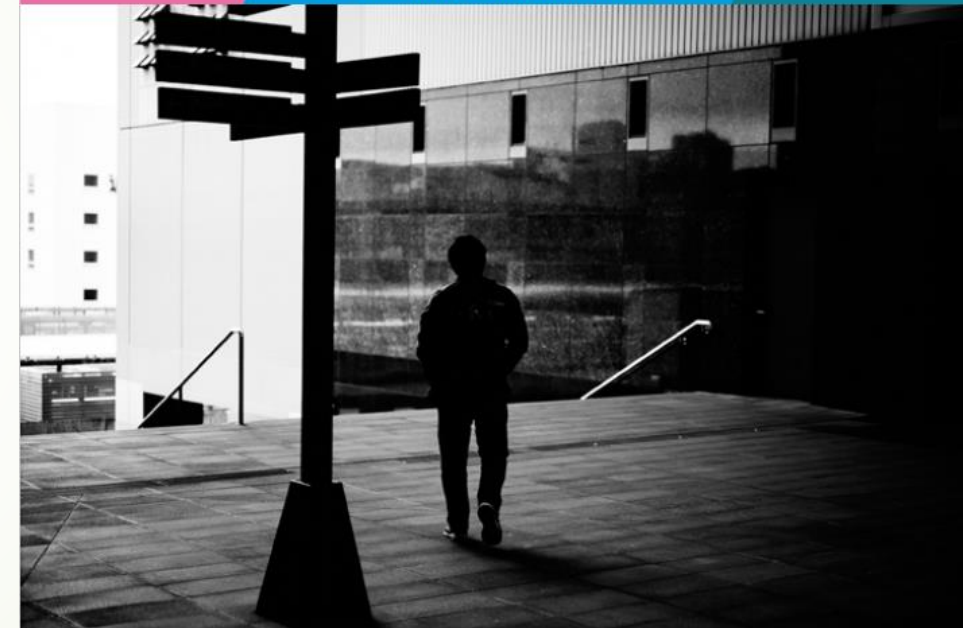
- V. 2024 aineistojen keruu ja analyysi
- V. 2025 tutkimusartikkelien kirjoittamista, hyvinvointialueilla tapahtuvaa kehittämistyötä
- Marras-joulukuussa toimintamalli tallennetaan Innokylään ja tuloksia julkaistaan Laurean julkaisusarjassa
- V. 2026 Tutkimusartikkelit ilmestyy
- Lisätietoja löytyy hanketoteuttajien hankesivuilta



**AMMATTIKORKEAKOULU**

*University of Applied Sciences*

LAUREA-JULKAISUT | LAUREA PUBLICATIONS | XXX



Teemu Rantanen, Eeva Järveläinen & Mari Suonio (toim.)

**Monitoimijainen sosiaalityö vankilasta vapautuvan tukena  
digitalisoituvassa yhteiskunnassa**



# Webinaarin ohjelma

- Klo 13:00 **Alkupuheenvuoro**, *Teemu Rantanen* (VTT, yliopettaja, Laurea-ammattikorkeakoulu)
- Klo 13:10 **Yhteistyö, yksilöllisyys, yhdenvertaisuus ja yhteisöt – havaintoja sosiaalityön rikollisuudesta irrottautumisen ja yhteiskuntaan kiinnittymisen tuesta kirjallisuuskatsauksen, kyselyn ja asiakirja-analyysin pohjalta**, *Mari Suonio* (YTM, yliopisto-opettaja, Itä-Suomen yliopisto)
- Klo 13:30 **Kohti sujuvaa vankilasta vapautumisprosessia: Digitalisaation mahdollisuudet ja haasteet monitoimijaisessa sosiaalityössä**, *Tarja Juvonen* (VTT, yliopettaja, Laurea-ammattikorkeakoulu)
- Klo 13:50 **Vankilasta vapautuvien sosiaalityö ja kokemusasiantuntijakoulutus desistanssin tukena: Kokemusasiantuntijoiden näkökulmia**, *Janika Lindström* (YTT, lehtori, Laurea-ammattikorkeakoulu)
- Keskustelua
- 14:20 **Monitoimijaisen sosiaalityön toimintamalli ja sen kehittäminen**, *Katja Surakka* (tutkija, erikoissosiaalityöntekijä, Pohjois-Savon hyvinvointialue) & *Sara Ramstadius* (kehittäjäsosiaalityöntekijä, Vantaan ja Keravan hyvinvointialue)
- Keskustelua
- 14:50 – 15:00 **Tilaisuuden päätöspuheenvuoro**, *Timo Toikko* (YTT, sosiaalityön professori, Itä-Suomen yliopisto)

# Kiitos